

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 24 juli 2020

588/2020

Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i statsrådets förordning om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (434/2018) 1, 2, 3, 4, 8, 11, 12, 14 och 15 §, samt
fogas till förordningen en ny 9 a § som följer:

1 §

Utbildning för grundläggande yrkeskompetens

Utbildning för grundläggande yrkeskompetens ges i gemensamma eller särskilt definierade undervisningsämnen för grundläggande yrkeskompetens för lastbils- eller bussförare för transportformen i fråga. Utbildningen ska avslutas med ett prov som motsvarar undervisningen. Utbildningen ska i ändamålsenliga proportioner omfatta praktisk och teoretisk undervisning så att det kunnande som en grundläggande yrkeskompetens förutsätter uppnås.

Vid utbildning och prov ska dessutom iakttas de bestämmelser som ingår i avsnitt 1 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och rådets direktiv 91/439/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 76/914/EEG, nedan direktivet om yrkeskompetens i vägtrafik.

Ett utbildningscentrum som godkänts av Transport- och kommunikationsverket ska ge studeranden ett intyg över att han eller hon fått föreskriven undervisning. Intyget ges på Transport- och kommunikationsverkets blankett och det ska visas upp vid anmälan till prov som ordnas på verkets ansvar.

2 §

Genomförande av undervisning inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens

Utbildningen för grundläggande yrkeskompetens ska omfatta undervisning i syfte att främja ett tryggt, ekonomiskt och miljövänligt körsätt samt i syfte att utveckla identifieringen av riskfaktorer i trafiken, undvika tillbud och agera vid olyckor och lindra följderna av olyckor.

Den i 1 mom. avsedda undervisningen inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens omfattar minst 20 timmar och inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens i snabbare tempo minst 14 timmar och av dessa ska minst sju timmar genomföras i form av praktiska övningar. Om den grundläggande yrkeskompetensen utvidgas till att omfatta någon annan transportform, ska undervisning ges minst sju timmar och den ska genomföras i form av praktiska övningar. De praktiska övningar som avses i detta moment

kan inte räknas in i det minimiantal timmar körundervisning som avses i 31 § i lagen om transportservice (320/2017).

Av körundervisningen får högst åtta timmar eller inom utbildningen i snabbare tempo högst fyra timmar ges med simulator eller på en särskild träningsbana.

Läraren ska vara med i fordonet när körundervisning ges i trafiken. I fråga om lärarens plats i fordonet tillämpas vad som föreskrivs om körundervisning för körkort för motsvarande kategori. Om eleven inte har körkort för det fordon som används i körundervisningen, tillämpas i fråga om körundervisning vad som föreskrivs om körundervisning för körkort för motsvarande kategori.

Vid körundervisning i simulator kan läraren samtidigt övervaka flera elever som genomgår utbildning för yrkeskompetens. Om läraren när simulator används för körundervisning inte befinner sig i samma utrymme som den som utbildas, ska undervisningen ges med hjälp av en sådan teknisk anslutning som möjliggör ett tillförlitligt fastställande av identiteten på den som utbildas och en växelverkan i realtid mellan läraren och den som utbildas under hela den tid som lektionen pågår.

Vid körundervisning på en särskild träningsbana kan läraren samtidigt övervaka flera elever som genomgår utbildning för yrkeskompetens, om dessa har körkort för det fordon som framförs. Den som utbildas ska ha anordningar, som möjliggör en växelverkan i realtid mellan läraren och den som utbildas, om läraren inte är med i fordonet. Om den som utbildas inte har körkort för fordonet, ska läraren vara med i fordonet.

3 §

Tillgodoräknande av annan utbildning i utbildning för yrkeskompetens

I utbildning för grundläggande yrkeskompetens får följande utbildningar och kompetens under de förutsättningar som föreskrivs i denna paragraf räknas till godo som en minskning av utbildningens omfattning:

1) sådan utbildning i transport av farligt gods för körtillstånd för förare som krävs Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar,

2) sådan utbildning i medvetenhet rörande funktionshinder som avses i artikel 16.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004,

3) sådan utbildning i djurtransporter som krävs enligt rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97, samt

4) uppnådd kompetens för trafikansvariga enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1071/2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG.

Kompetensen för trafikansvariga enligt 1 mom. 4 punkten tillgodoräknas i fråga om bussförarutbildningen i den undervisning som avses i punkterna 1.3, 1.6, 2.1, 2.3, 3.1, 3.5, 3.6 och 3.8 i avsnitt 1 i bilaga I till direktivet om yrkeskompetens i vägtrafik och i fråga om lastbilsförarutbildningen i den undervisning som avses i punkterna 1.1, 1.3, 1.4, 1.6, 2.1, 2.2, 3.1, 3.4, 3.5, 3.6 och 3.7 i det avsnittet till den del som undervisningen täcker gemensamma ämnesområden och motsvarar undervisningens innehåll enligt undervisningsplanen. Den kompenserade utbildningen får omfatta högst 24 timmar i en utbildning som omfattar 280 timmar och 12 timmar i en utbildning i snabbare tempo som omfattar 140 timmar. Den som ansöker om tillgodoräknande av utbildning ska visa upp ett intyg över utbildningen.

I fortbildningen för yrkeskompetens kan sådan utbildning i transport av farligt gods som avses i 1 mom. 1 punkten räknas till godo. Utbildning i transport av farligt gods som

tillgodoräknas i fortbildningen räknas som två perioder på sju timmar, om utbildningens längd har varit 14 timmar eller mer. Om utbildningen är kortare än 14 timmar, räknas utbildningen som en period.

Ett utbildningscentrum som godkänts av Transport- och kommunikationsverket lämnar sitt förslag om tillgodoräknande av utbildning till Transport- och kommunikationsverket, som fattar beslut om saken. Ett utbildningscentrum som godkänts av Försvarmakten eller undervisning- och kulturministeriet beslutar om tillgodoräknande av utbildning och underrättar Transport- och kommunikationsverket om tillgodoräkandet.

4 §

Fortbildningens innehåll och genomförande

Fortbildningen kan genomföras som teoriundervisning, körundervisning, praktiska övningar eller som kombinationer av dessa. Utbildningen ska genomföras i perioder på minst sju timmar och en sådan period kan fördelas på två på varandra följande dagar. Fortbildningen ska alltid omfatta minst sju timmar undervisning i syfte att främja ett tryggt, ekonomiskt och miljövänligt körsätt samt i syfte att utveckla identifieringen av riskfaktorerna i trafiken, undvika tillbud och agera vid olyckor och lindra följderna av olyckor.

I fråga om genomförandet av körundervisning med simulator tillämpas vad som i 2 § 5 mom. föreskrivs om körundervisning med simulator inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens.

Fortbildningen ska ges under den giltighetstid för yrkeskompetensen för vars fortsättning fortbildningen genomgås eller, om giltighetstiden för yrkeskompetensen har upphört, under den femårsperiod som föregår sökande av ett yrkeskompetensbevis eller anteckning om yrkeskompetens i förarens körkort. Om grundläggande yrkeskompetens utvidgas till att omfatta någon annan transportform, börjar en ny tidsfrist för fortbildningskravet från uppnåendet av den nya kompetensen.

Utbildningscentrumet ska ge ett intyg över avlagd fortbildning inom två veckor från det att fortbildningen slutfördes. Om utbildningen ges i perioder, ska intyg ges för avlagd period inom den nämnda tidsfristen efter varje period.

8 §

Utlämnande av yrkeskompetensbevis, förstörande av beviset och tillfälligt dokument

Ett yrkeskompetensbevis lämnas inte ut, om föraren står under körförbud eller temporärt körförbud eller om han eller hon sedan tidigare i sitt körkort har en anteckning om motsvarande giltighetsperiod beträffande yrkeskompetensen. Om den som ansöker om yrkeskompetensbevis i sitt körkort sedan tidigare har en anteckning om samma giltighetsperiod gällande yrkeskompetensen, ska han eller hon före utlämnandet av yrkeskompetensbeviset ansöka om ett nytt körkort som inte innehåller någon anteckning om yrkeskompetens.

När ett yrkeskompetensbevis lämnas ut förfaller det tidigare beslutet om beviljande av yrkeskompetensbevis och det tidigare beviset upphör att gälla. Om yrkeskompetensbeviset postas till sökanden, ska sökanden förstöra ett tidigare yrkeskompetensbevis i enlighet med de anvisningar som följer med försändelsen. Om yrkeskompetensbeviset inte postas, ska det avhämtas inom ett år efter att det har beviljats. Då det nya yrkeskompetensbeviset överläts, ska det tidigare beviset överlämnas till den som har beviljat det.

Om ett yrkeskompetensbevis inte avhämtas inom den tidsfrist som avses i 2 mom. från det att beviset beviljades, förfaller beslutet om beviljande och beviset kan förstöras. Ett yrkeskompetensbevis som returnerats till tillståndsmyndigheten får förstöras.

Ett tillfälligt dokument som avses i II avd. 3 kap. 14 § 2 mom. i lagen om transportservice utfärdas på Transport- och kommunikationsverkets blankett, och dokumentet gäller i högst en månad. På utlämnande av handlingar tillämpas bestämmelserna i 1 och 2 mom.

9 a §

Styrkande av yrkeskompetens med förartillstånd

En tredjelandsmedborgare som är anställd hos ett företag som är etablerat i en EES-stat eller som ett företag etablerat i en EES-stat anlitar som förare kan på det sätt som avses i 41 § 2 mom. i lagen om transportservice styrka sin yrkeskompetens med ett förartillstånd, där den medlemsstat som utfärdat förartillståndet i fältet för anmärkningar har angett unionskod 95.

Vid beviljande av ett förartillstånd med stöd av 5 § 4 mom. i lagen om transportservice ska Transport- och kommunikationsverket ange unionskod 95 i förartillståndets fält för anmärkningar, om den berörda föraren har uppfyllt kompetenskraven och utbildningskraven enligt direktivet om yrkeskompetens i vägtrafik.

11 §

Krav i fråga om undervisningsmaterial och undervisningsmetoder samt lektionernas längd

Undervisnings- och åskådningsmaterialet ska möjliggöra övningar som hänför sig till lastning och annan verksamhet i enlighet med utbildningsprogrammet samt övriga undervisningsämnen som avser teoretiskt och praktiskt kunnande.

Ett fordon eller en fordonskombination som används i körundervisning inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens ska uppfylla kraven på fordon eller fordonskombinationer som används i körundervisning som ges för erhållande av körkort. I ett fordon eller i en dragbil för en fordonskombination krävs dock inga separata manöveranordningar för läraren om eleven har körkort för fordonet eller fordonskombinationen i fråga. En simulator eller något annat undervisningsredskap som används vid körundervisning ska motsvara de krav som gäller för undervisningsredskap som används vid körundervisning för körkort för fordon av motsvarande klass som de fordon som används i undervisningen.

Undervisningsmetoderna inom utbildningen ska möjliggöra att utbildningen genomförs i enlighet med undervisningsplanen, villkoren för genomförandet av utbildningen samt de krav som gäller undervisningen och givandet av den samt den allmänna organiseringen och övervakningen av verksamheten.

Undervisningen kan ges med hjälp av informations- och kommunikationstekniska verktyg om identiteten på den som utbildas kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Praktiska övningar får inte genomföras med hjälp av informations- och kommunikationstekniska verktyg. Inom fortbildningen får den webbaserade undervisningen utgöra högst 12 timmar.

En 1-timmis körundervisningslektion som avses inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens och fortbildningen ska pågå minst 50 minuter. I fråga om annan form av undervisning ska en 1-timmis lektion pågå minst 45 minuter.

12 §

Ansökan om godkännande av utbildningscentrum och godkännande av utbildningsprogram inom fortbildningen

Följande handlingar ska fogas till en ansökan om godkännande av utbildningscentrum:

1) vid ansökan om tillstånd att ordna utbildning för grundläggande yrkeskompetens, en kopia av det tillstånd att ordna utbildning som avses i II avd. 3 kap. 10 § 1 mom. 1 punkten

i lagen om transportservice eller att hålla bilskola som avses i 2 punkten i det momentet eller en utredning om en sådan anordnare av utbildning som avses i 3 punkten i det momentet,

2) vid ansökan om tillstånd att ordna endast fortbildning, en kopia ur handels- eller föreningsregistret eller bolagsordningen eller motsvarande bolagsavtal eller en annan sammanslutnings stadgar samt en utredning om förutsättningarna att ordna i ansökan avsedd utbildning,

3) en utredning om att utbildningscentrumet har ett tillänt uppdrag som föreståndare som ansvarar för undervisningen och en utredning om den ansvariga föreståndarens behörighet och uppfyllande av de krav som föreskrivs i 10 §,

4) en redogörelse för lärarnas behörighet och uppfyllande av de krav som föreskrivs i 10 §,

5) ett utbildningsprogram av vilket undervisningsplanen och undervisningsmetoderna framgår,

6) en redogörelse för den fordonspark som planeras bli använd i undervisningen och om övrigt undervisningsmaterial och dess lämplighet för den utbildning som föreskrivs,

7) en redogörelse för platserna där utbildning ordnas och om elevantalen.

Om den som har rätt att ordna utbildning för grundläggande yrkeskompetens ansöker om tillstånd att ordna endast fortbildning, ska, med avvikelse från det som anges i 1 mom. 2 punkten, till ansökningsföregående utredning som avses i 1 punkten i nämnda moment.

Transport- och kommunikationsverket kan också på särskild ansökan godkänna ett i 1 mom. 5 punkten avsett utbildningsprogram för fortbildningen. För att lämna in ansökan krävs det inte att sökanden är ett utbildningscentrum eller ansöker om att bli ett sådant. Då fortbildning ges ska det utbildningsprogram för fortbildning som Transport- och kommunikationsverket godkänt följas.

Till godkännandet av ett utbildningscentrum och ett i 3 mom. avsett utbildningsprogram kan fogas villkor för genomförandet av utbildningen. Ett godkännande av ett utbildningsprogram gäller högst fem år.

Utbildningscentrumet ska föra en förteckning över lärarna och den föreståndare som ansvarar för undervisningen.

14 §

Anmälan av uppgifter till registret samt registeranteckningar

Utbildningscentrumet ska till Transport- och kommunikationsverket anmäla uppgifter om

1) tidpunkten och platsen för fortbildningen samt uppgifter om det utbildningsprogram som används vid denna,

2) intyg över genomgången fortbildning eller period av fortbildningen samt uppgifter om undervisningens omfattning och om undervisning enligt 2 § 1 mom. som ingått i den,

3) att en person har anmält sig till utbildning för grundläggande yrkeskompetens,

4) avläggande av utbildning för grundläggande yrkeskompetens och undervisningens omfattning i utbildningen,

5) utfärdande av det intyg som avses i 1 § 3 mom., om det är fråga om ett av Transport- och kommunikationsverket godkänt utbildningscentrum som ger utbildning för grundläggande yrkeskompetens.

Uppgifterna antecknas i trafik- och transportregistret. Anmälningarna ska göras utan dröjsmål och dessutom med iakttagande av det som i fråga om anmälan av uppgifter överenskommit i samband med godkännandet av utbildningscentrumet eller tillsammans med serviceproducenten. En i 1 mom. 1 punkten avsedd anmälan ska göras senast 10 dygn innan fortbildningen börjas och en i 1 mom. 2 punkten avsedd anmälan inom två veckor från det att undervisningen gavs.

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2018.

Som lärare i körundervisningen inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens i ett utbildningscentrum som undervisnings- och kulturministeriet eller Transport- och kommunikationsverket har godkänt, kan en sådan trafiklärare arbeta som före den 10 september 2008 har arbetat:

1) inom den förarutbildning som ges för förvärvande av kör rätt i klas CE eller D i minst ett år i en bilskola eller inom en yrkesutbildning som ordnats med ett av undervisnings- och kulturministeriet beviljat tillstånd, eller

2) inom den förarutbildning som ges för förvärvande av kör rätt i klass C i minst ett år inom en yrkesutbildning som ordnats med ett av undervisnings- och kulturministeriet beviljat tillstånd eller två år i en bilskola.

Såsom lärare i körundervisningen inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens inom försvarsmakten kan arbeta en person som avses i 2 mom. eller en person, som före den 10 september 2008 i minst ett år har arbetat inom den förarundervisning som ges för körkort för tunga fordon inom försvarsmakten.

Vad som i 2 och 3 mom. i denna paragraf föreskrivs om lärares behörighet gäller också behörigheten för föreståndare som ansvarar för undervisningen inom utbildningen för grundläggande yrkeskompetens.

Av lärare som avses i 2 och 3 mom. i denna paragraf och av sådana i 4 mom. avsedda föreståndare som ansvarar för undervisningen krävs inte att de separat genomgår utbildning för grundläggande yrkeskompetens. För att dessa personers behörighet ska förbli i kraft ska de genomgå fortbildning i anknytning till yrkeskompetens för förare inom vägtrafiken så som därom föreskrivs i lagen om transportservice.

Om en bussförare har erhållit kör rätt före den 10 september 2008 eller en lastbilsförare har erhållit kör rätt före den 10 september 2009, krävs av föraren inte genomgången utbildning för grundläggande yrkeskompetens som motsvarar transportformen. Såsom bevis över genomgången första fortbildning godkänns även ett intyg över genomgången utbildning för grundläggande yrkeskompetens och avläggande av det prov som ingår i utbildningen.

Denna förordning träder i kraft den 27 juli 2020.

Helsingfors den 23 juli 2020

Kommunikationsminister Timo Harakka

Regeringsråd Elina Thorström